

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างขนาดของกลุ่มโรงเรียนศาสนาที่นับถือ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ตั้งบ้านเรือน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กำลังศึกษาในกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกัน จะมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน จะมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาแตกต่างกัน
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่างกัน จะมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาแตกต่างกัน

4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักเรียนที่
ตั้งบ้านเรือนในเขตเมือง/เทศบาล และชนบท/นอกเทศบาล จะมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้
พระพุทธศาสนาแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษา
ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายใช้หลักสูตรการ
ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน
15 โรงเรียน นักเรียน 3,539 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2546 จำนวน 821 คน

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบ
สอบถามมีทั้งหมด 4 ข้อประกอบด้วย เพศ นับถือศาสนา ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 สถานที่ตั้งบ้านเรือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช แบบสอบถามคำนวณหาค่าความ
เชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามแบบของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น .95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 821 คน ได้ข้อมูลกลับคืนมาทั้งหมด 821 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคะแนน วิเคราะห์ข้อมูล
โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการ

ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เกณฑ์การตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์จุด
กลางของช่วงระดับคะแนน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.20 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 2.40 นับถือศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 0.40 ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ 2.00-2.99 ร้อยละ 57.20 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00-4.00 ร้อยละ 29.50 และต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 13.30 การตั้งบ้านเรือนส่วนใหญ่นักเรียนอยู่ในเขตชนบท/นอกเทศบาล ร้อยละ 77.20 และตั้งบ้านเรือนในเขตเมือง/เทศบาล ร้อยละ 22.80

2. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างกลุ่มโรงเรียนต่างกัน ในด้านหลักสูตร โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เกี่ยวกับพระไตรปิฎก พุทธศาสนสุภาษิต ภาษาบาลี และคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งนักเรียนมีความคาดหวังระดับปานกลาง อันดับที่มีความคาดหวังมากที่สุดคือ เป็นวิชาที่ทำให้ประพฤติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีและปฏิบัติหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รองลงมา เป็นวิชาที่นักเรียนสามารถนำสาระพระพุทธศาสนาไปพัฒนาตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และเป็นวิชาที่มุ่งให้นักเรียนมีทักษะในการคิดและสามารถปฏิบัติตนตามหลักธรรม ได้อย่างถูกต้องเป็นลำดับ

4. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวมนักเรียน

มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านการเชิญวิทยากรมาบรรยายในการเรียนการสอนบางโอกาส การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่ เช่น วัด โบสถ์ วิหาร เป็นต้น การเน้นวัดผลและประเมินผลการปฏิบัติมากกว่าเนื้อหาความรู้ นักเรียนมีความคาดหวังในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ อันดับที่มีความคาดหวังมากที่สุดคือ ควรมีเกม นิทานชาดก ข่าว เหตุการณ์หรือกรณีตัวอย่างสอดแทรกในบทเรียน รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลาเรียนและวัยของนักเรียน และการแจ้งผลการวัดผลและประเมินผลให้นักเรียนทราบทุกครั้งเป็นลำดับ

5. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน โดยภาพรวมนักเรียนมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่ออันดับที่มีความคาดหวังมากที่สุดคือ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ควบคุมอารมณ์ นำเคารพยกย่อง รองลงมาคือ ครูผู้สอนควรมีบุคลิกดี น่าเลื่อมใส อดทน เต็มใจสอน และครูผู้สอนควรมีความตั้งใจสอนด้วยจิตเมตตา สุภาพอ่อนโยน ยิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริง เป็นลำดับ

6. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวม นักเรียนมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ อันดับที่มีความคาดหวังมากที่สุดคือ นักเรียนเป็นคนยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนมีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรและเป็นที่พักพิงของเพื่อนได้ และนักเรียนเป็นคนมีเหตุผลมากขึ้น เป็นลำดับ

7. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างกลุ่มโรงเรียนต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยภาพรวม นักเรียนจะมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลางมีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

8. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างกลุ่มนับถือศาสนาต่างกัน ในด้าน

หลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวม มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

9. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน และด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวม มีความคาดหวังแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00-2.99 มีความคาดหวังต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และ 2.00-2.99 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.00-2.99 และระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00-4.00 มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และ 3.00-4.00 มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

10. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างนักเรียนที่ดื่มน้ำร้อนต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยภาพรวม มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 821 คน ส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ 97.20 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 2.40 นับถือศาสนาอื่นๆ ร้อยละ 0.40 ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ 2.00 – 2.99 ร้อยละ 57.20 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 – 4.00 ร้อยละ 29.50 และต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 13.30 การดื่มน้ำร้อนส่วนใหญ่ นักเรียนจะอยู่ในเขตเมือง/เทศบาล ร้อยละ 77.20 และการดื่มน้ำร้อนอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 22.80 พบว่า นักเรียนมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยนักเรียนมีความคาดหวังด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านหลักสูตร และด้านกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาซาบซึ้ง และมีเจตคติที่ดีต่อพระพุทธศาสนามากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนที่จะมีวิธีการหรือเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนน่าสนใจเพียงใด เพื่อให้การเรียนการสอนนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ ดังที่ พระพรหมพางค์ แก้วสวัสดิ์ (2545 : 8) ได้กล่าวถึงผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาว่าต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทั้งในด้านเนื้อหา หลักธรรมอย่างถ่องแท้ลึกซึ้งรวมทั้งฝึกฝนการใช้กลวิธีการสอนแบบต่างๆ เพื่อนำมาเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียน ดังนั้นนักเรียนจึงมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากถึง 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น

2. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านหลักสูตร

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ด้านหลักสูตร ในเรื่องที่ว่า เป็นวิชาที่เรียนแล้วทำให้ประพฤตินเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา เป็นวิชาที่เรียนแล้วสามารถพัฒนาตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นวิชาที่มุ่งให้มีทักษะในการคิดและสามารถปฏิบัติตนตามหลักธรรมได้อย่างถูกต้อง เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับพระสงฆ์และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับพระสงฆ์ ช่วยให้ผู้รับทราบทงของพระสงฆ์ในการชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้มีความสุข การบริหารจัดการและการเจริญปัญญาเป็นพื้นฐานให้สามารถวิเคราะห์และตัดสินใจปัญหาได้อย่างถูกต้อง นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดเกี่ยวกับพุทธประวัติ หลักธรรมและศาสนพิธีไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เกี่ยวกับพระไตรปิฎก พุทธศาสนสุภาษิต ภาษาบาลี และคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อยที่สุด เพราะฉะนั้นหลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา จึงควรกำหนดเนื้อหามุ่งเน้นวิธีปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยสามารถประพฤตินเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี สามารถปฏิบัติหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อผู้เรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของพระพุทธศาสนาอย่างนี้แล้ว ย่อมจะทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาพร้อมที่จะเรียนด้วยความสมัครใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชุตติมา อ่อนละม้าย (2528 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า จุดประสงค์ของหลักสูตรพระพุทธศาสนาในปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน รวมทั้งเนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเป็นประโยชน์มีส่วนส่งเสริมทัศนคติ ค่านิยม คุณลักษณะในด้านศาสนา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งตรงกับการจัด

หลักสูตรของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 11) ที่มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดศรัทธาในพระรัตนตรัย เกิดการเรียนรู้ตามพุทธวิธี นำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิต นอกจากนี้ในวคิน กาญจนวณิชย์กุล (2545 : 45) ยังกล่าวว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพระพุทธศาสนามุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้เป็นคนดี ทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา นั่นคือมุ่งเน้นให้คนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หรือให้พัฒนาตน พัฒนาสังคม และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นหลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาควรมีเนื้อหาสาระทั้งเป็นทางปฏิบัติเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เมื่อทุกคนประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนาแล้วย่อมก่อให้เกิดความสุขในการดำเนินชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะเป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียนและสังคม

3. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องที่ว่าควรมีเกม นิทานชาดก ข่าวดุเหตุการณ์ หรือกรณีตัวอย่างสอดแทรกในบทเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลาเรียนและวัยของนักเรียน เมื่อวัดผลและประเมินผลควรแจ้งให้นักเรียนทราบทุกครั้ง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่ เช่น วัด โบสถ์ วิหาร เป็นต้น น้อยที่สุด ตามลำดับ

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ควรมีเกม นิทานชาดก ข่าวดุเหตุการณ์ หรือกรณีตัวอย่างสอดแทรกในบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรู้ชอบในการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรให้เหมาะสมกับเวลาเรียนและวัยของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับ สมทรง บุญญฤทธิ์ (อ้างมาจาก ทิพาพร ศิริจันทร์ 2540 : 105) กล่าวว่าไว้ว่าการสอนพระพุทธศาสนาและจริยธรรม ควรสอนให้เหมาะสมกับการประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ไม่สอนเรื่องไกลตัวมองไม่เห็นปฏิบัติไม่ได้ ข่าวดุเหตุการณ์ต่างๆที่ครูเล่าประกอบการสอน ทำให้เด็กสนใจสถานการณ์รอบตัว และถ้านำข่าวหรือเหตุการณ์ต่างๆมาใช้เป็นสถานการณ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนจะช่วยฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ การคิดไตร่ตรอง การวิพากษ์วิจารณ์ และการแก้ปัญหามากยิ่งขึ้น มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และกรมวิชาการ (2545 : 200) กล่าวว่าไว้ว่าครูจะต้องรู้วิธีการหรือกิจกรรมการเรียนการสอน ควรวางแผนการเรียนการสอนอย่างมีระบบ นอกจากนี้ในวคิน กาญจนวณิชย์กุล

(2545 : 46-47) กล่าวไว้ว่ากระบวนการเรียนการสอน ควรใช้สื่อหรือเทคนิควิธีการที่กระตุ้นให้เกิดความสนใจใคร่รู้ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกล้าแสดงออกใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ตามความสามารถของเด็กแต่ละวัย

นอกจากนี้ ผลการวิจัยด้านกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยยังพบว่า เมื่อมีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้สาระพระพุทธศาสนาทุกครั้งควรแจ้งให้นักเรียนทราบเพื่อปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นดังที่ จิตรา วสุวานิช (อ้างอิงมาจาก สุรางค์ ศรีหรั่ง 2540 : 35) ให้แนวคิดว่าการให้คะแนนทำให้เด็กนักเรียนรับรู้ถึงความก้าวหน้า หรือความสามารถของตนเองซึ่งเป็นการให้รางวัลแก่ความมานะพยายามในการเรียนของเด็ก และในบางครั้งก็เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าเด็กเพิ่มความพยายามมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533) ซึ่งได้กำหนดหลักการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายว่า การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนควรกระทำอย่างต่อเนื่องหรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยย่อย เพื่อจัดสอนซ่อมเสริม แก้ไขข้อบกพร่องสำหรับผู้ที่มีความสามารถไม่ถึงเกณฑ์

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาที่จะทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธา ซาบซึ้ง และก็สามารถปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตถือว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรคำนึงถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าเนื้อหา เพราะเมื่อนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมนั้นแสดงให้เห็นว่า ครูประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี

4. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนในเรื่องที่ว่า ครูผู้สอนควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ควบคุมอารมณ์ นำเคารพยกย่อง มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ครูผู้สอน มีบุคลิกดี น่าเลื่อมใส อดทน เต็มใจสอน ครูผู้สอนต้องมีความตั้งใจ สอนด้วยจิตเมตตา สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริง และครูผู้สอนควรฝึกนักเรียนให้ทำใจสงบนิ่ง โดยนั่งสมาธิ เป็นประจำก่อนการเรียน น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ จิตรา วสุวานิช (อ้างอิงมาจาก

สุรางค์ ศรีหรั่ง 2540 : 29) กล่าวว่า ครูที่ดีต้องเริ่มด้วยความประพุดติเรียบร้อย ความรู้ดี บุคลิก
ลักษณะการแต่งกายดี สอนดี ตรงต่อเวลา มีความยุติธรรม หากความรู้ดีอยู่เสมอ สุขภาพดี การพูดจาและ
มนุษยสัมพันธ์ เมตตาและเข้ากับเด็กได้ สุรางค์ ศรีหรั่ง (2540 : 35) ยังกล่าวอีกว่า ครูผู้สอนจรรยา
ศึกษา จริยธรรม และพระพุทธศาสนา ควรเป็นผู้มีความรู้ดีในเรื่องที่สอน เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี นำ
เลื่อมใส มีปิยวาจา มีความอดทน ในการสอนศิษย์ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ เต็มใจในการถ่าย
ทอดความรู้ที่ครุมี และวศิน กาญจนวณิชกุล (2545 : 48) กล่าวว่า บุคลิกภาพของครูที่เหมาะสมกับ
การสอนศีลธรรม ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ เป็นที่ไว้วางใจและน่าเคารพยกย่อง เป็นปูชนีย
บุคคลลำดับที่สองรองมาจากพ่อแม่ของเด็ก ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์และ
แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นว่า พฤติกรรมการสอนของครูผู้
สอนที่ผ่านมานั้น ยังขาดความเป็นกัลยาณมิตร ขาดสิ่งเร้า ที่จะจูงใจให้นักเรียนเกิดความประทับใจ
เห็นความสำคัญของการเรียนรู้สาระพระพุทธศาสนา จึงทำให้นักเรียนมีความคาดหวังในด้านนี้มาก
ดังผลการประชุมกลุ่มของกองวิจัยทางการศึกษา (อ้างอิงมาจาก ทิพาพร ศิริจันทร์ 2540 : 61) ที่พบว่า
การชอบ สนใจ และต้องการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียน ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่มีความรู้ลึกซึ้ง
มีความสามารถในการสอน บุคลิกภาพดี ซึ่งพระราชาวุฒิ (อ้างอิงมาจาก สุรางค์ ศรีหรั่ง 2540 : 68)
กล่าวไว้ว่า ครูอาจารย์นั้นพึงประกอบด้วยองค์คุณของกัลยาณมิตร คือ สร้างความรู้สึกลสบายใจ และ
สนิทสนมชวนให้ผู้เรียนอยากเข้าไปปรึกษา มีความประพุดติสมควรแก่ฐานะ ทำให้เกิดความรู้สึกล
อบอุ่นใจ เป็นที่พึ่งได้และปลอดภัย มีความรู้และสติปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้อบรมและปรับปรุงตน
เองอยู่เสมอ รู้จักพูด รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ เป็นที่ปรึกษาที่ดี และไม่ชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย

ดังนั้น ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาจำเป็นต้องมีบุคลิกที่ดี ประพุดติดี
เป็นแบบอย่างที่ดี ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความประทับใจ อันจะเป็นผลทำให้นักเรียน
เห็นความสำคัญของการเรียนรู้สาระพระพุทธศาสนา ครูผู้สอนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เป็น
เงื่อนไขของความสำเร็จในการพัฒนาการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา

5. ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสาระการเรียนรู้
พระพุทธศาสนา โรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคาดหวังต่อ
สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในเรื่องที่ว่า นักเรียน
เป็นคนยอมรับความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้นมากที่สุด รองลงมาได้แก่ นักเรียนมีความเมตตากรุณา
เอื้ออาทรและเป็นที่พักของเพื่อนได้ นักเรียนเป็นคนที่มีเหตุผลมากขึ้นมีเจตคติที่ดีในพระพุทธศาสนา
ศาสนาอื่นๆ นักเรียนประพุดติปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้อง เป็นศาสนิกชนที่ดี นักเรียนมี

บุคลิกภาพดีขึ้น สดชื่นแจ่มใส ภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาเรียนรู้พระพุทธศาสนา และนักเรียนสามารถนำหลักธรรมมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับชุดิมา อ่อนละม้าย (2528 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวไว้ว่า เนื้อหาวิชาพระพุทธศาสนาเป็นประโยชน์มีส่วนส่งเสริมทัศนคติ ค่านิยม ลักษณะในด้านศาสนา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และฉัตรฐมา วิริยดำรงค์ (อ้างอิงมาจาก สุรางค์ ศรีหริ่ง 2540 : 41) กล่าวว่า การสอนพระพุทธศาสนาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี นอกจากนี้กองวิจัยทางการศึกษา(อ้างอิงมาจาก ทิพาพร ศิริจันทร์ 2540 : 61) ได้สรุปว่าการชอบ สนใจ และต้องการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่สามารถ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้เห็นว่า หลักสูตรสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กล่าวคือ ผู้เรียนเป็นคนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นคนมีเหตุผลและเป็นที่พึ่งของเพื่อนได้ ดังที่นักเรียนได้ตั้งความหวังไว้ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พระพรหมพงศ์ แก้วสวัสดิ์ (2545 : 8) ได้สรุปถึงสมรรถภาพการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนด้านเจตคติและพฤติกรรมมากกว่าด้านความรู้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา หลักสูตรต้องเน้นเนื้อหาสาระเพื่อปฏิบัติมากกว่าเพื่อการจำ ครูผู้สอนต้องใช้กลวิธีสอนแบบต่างๆ เพื่อนำมาเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน กิจกรรมเสริมบทเรียนและการวัดผลประเมินผลที่พัฒนาเจตคติ และพฤติกรรมมากกว่าด้านความรู้ความจำ

6. เปรียบเทียบความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างกลุ่มโรงเรียน กลุ่มศาสนาที่ต่างกัน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่างกัน ที่ตั้งบ้านเรือนต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน และด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า

6.1 ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของกลุ่มโรงเรียนต่างกัน มีความคาดหวังโดยภาพรวม นักเรียนจะมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษกับโรงเรียนขนาดกลางมีความคาดหวังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความพร้อมในด้านต่างๆมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง จึงมีผลทำให้นักเรียนได้รับ

การเรียนรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความพร้อมในด้านต่างๆมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางซึ่งจะทำให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนสามารถมีความครอบคลุมกว้างขวางกว่าโรงเรียนขนาดกลางจึงเป็นผลทำให้นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความคาดหวังต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาแตกต่างไปจากโรงเรียนขนาดกลาง

6.2 ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างกลุ่มนับถือศาสนาต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และด้านการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พบว่า โดยภาพรวม มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่กำหนดไว้แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น มีความต้องการเป็นอิสระมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางด้านวุฒิภาวะ สอดคล้องกับ มานิต ฉนอมพวงเสรี (อ้างอิงมาจาก สุรางค์ ศรีหรั่ง 2540 : 14) สรุปลักษณะวัยรุ่นไว้ว่า จะเรียนรู้จริยธรรมจากกลุ่มเพื่อนมากกว่า จากบ้านอันเป็นผลมาจากการเข้าสังคม พบปะเพื่อนฝูง จะต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนให้ได้ การพยายามปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ทำให้เขาได้เรียนรู้จริยธรรม และการพัฒนาด้านจริยธรรมก็ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามวุฒิภาวะ

6.3 ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างนักเรียนที่ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน และด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พบว่า โดยภาพรวม มีความคาดหวังแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00-2.99 มีความคาดหวังต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และ 2.00-2.99 ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 2.00-2.99 และระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3.00-4.00 มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และ 3.00-4.00 มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ แสดงว่า สติปัญญาหรือความรู้พื้นฐานมีผลทำให้การเรียนรู้ระดับที่สูงขึ้นแตกต่างกัน อันจะส่งผลต่อความคาดหวังที่มีต่อสาระการเรียนรู้ในแต่ละวิชาแตกต่างกันไปด้วย

6.4 ความคาดหวังของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสาระการเรียนรู้

พระพุทธศาสนา โรงเรียนนารองและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างนักเรียนที่ตั้งบ้านเรือนต่างกัน ในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน และด้านการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

พบว่า โดยภาพรวม มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่กำหนดไว้แสดงว่า นักเรียนที่ตั้งบ้านเรือนต่างกัน ความคิดเห็น ไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย แต่ขึ้นอยู่กับพัฒนาการเรียนรู้ ดังที่มานิต ถนอมพวงเสรี (อ้างอิงมาจาก สุรางค์ ศรีหรั่ง 2540 : 15) สรุปลักษณะจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นว่าไม่ได้เปลี่ยนไปตามวุฒิภาวะทางร่างกาย แต่จะขึ้นอยู่กับพัฒนาการเรียนรู้ในขณะที่ยังเด็กได้มีโอกาสติดต่อกับสัมพันธกับผู้อื่นหรือสังคมที่อยู่อาศัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา

- 1.1 ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมี มนุษยสัมพันธ์ สามารถควบคุมอารมณ์นำเคารพยกย่อง จะทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
- 1.2 ครูผู้สอนควรมีความอดทนอดกลั้น เต็มใจสอน และสอนด้วยจิตเมตตา มีความ สุภาพอ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจที่จะเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการวิจัยเทคนิควิธีการสอนของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2.2 ควรมีการศึกษา ความคาดหวังของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อ สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา